

Udenrigsminister *Per Hækkerups* svar (5. august 1966):

Som følge af Rhodesias illegale uafhængighedserklæring den 11. november 1965 vedtog FN's sikkerhedsråd den 20. november 1965 en resolution, der opfordrede alle stater til at gøre deres yderste for at bryde alle økonomiske forbindelser med Rhodesia.

På denne baggrund udsendte handelsministeriet den 22. november 1965 med tilslutning fra folketingets valutaudvalg bekendtgørelse om overførsel af importen fra Sydrhodesia til bunden liste. Bekendtgørelsen trådte i kraft den 25. november, og efter denne dato kunne varer af sydrhodesisk oprindelse ikke indføres uden importbevilling. Bevilling til indførsel af råtabak, indkøbt i Sydrhodesia, blev herefter kun udstedt for varepartier, der enten var under forsendelse ved bekendtgørelsens ikrafttræden, eller for varepartier, der var kontraheret før 11. november 1965 under det lovlige styre i Sydrhodesia, for så vidt varen kunne indklarerens inden udgangen af januar 1966. Efter en ny drøftelse i folketingets valutaudvalg den 1. december 1965 (hvor det samtidig besluttedes at gribe ind over for eksporten til Sydrhodesia) blev det besluttet at anvende tilsvarende regler for udstedelse af indførselsbevillinger for øvrige varer fra Sydrhodesia.

Den omtalte bevillingspraksis er resulteret i en import i tiden 25. november 1965-31. maj 1966 ifølge den officielle importstatistik af varer indkøbt i Sydrhodesia på 4,3 mill. kr., hvoraf råtabak udgør 4,2 mill. kr., fordelt med 3,8 mill. kr. i januar 1966 og — på grund af ekstraordinære forsinkelser under forsendelsen — 0,5 mill. kr. i februar 1966. Til sammenligning tjener, at Danmarks import fra Sydrhodesia androg ca. 10 mill. kr. såvel i 1964 som i 1965. Yderligere er der med britiske myndigheders indforståelse i juni 1966 givet bevilling til indførsel af et rhodesisk eget parti tobak (300.000 kr.), der henlå på konsignationslager i Frihavnen, mod betaling til den rhodesiske sælgers moderfirma i Storbritannien, hvilket indebærer, at beløbet ikke kan overføres til Rhodesia. Herudover er der siden bekendtgørelsens ikrafttræden givet bevillinger til indførsel af råtabak af sydrhodesisk oprindelse for

i alt knap 4 mill. kr. fra europæiske handelslande, når det har været dokumenteret, at disse har købt de pågældende varepartier i Sydrhodesia før 11. november 1965, idet handelsministeriet ikke har fundet grundlag for at nægte danske importører adgang til tobakspartier, der er i vesteuropæisk besiddelse i henhold til køb i Sydrhodesia under det lovlige styre. Nogle af disse partier er endnu ikke registreret i statistikken over importen.

Angående virkningerne af de danske sanktioner over for eksporten fra Sydrhodesia kan det fastslås, at de danske kontrolforanstaltninger allerede fem dage efter sikkerhedsrådets ovennævnte beslutning var effektive. På grund af afstanden er det ikke tænkeligt, at varepartier af nogen betragtelig størrelse kan være indkøbt i Sydrhodesia efter den 11. november 1965 og importeret i Danmark inden importkontrollens iværksættelse den 25. november 1965.

Danmark har, som det fremgår af det foranstående, i overensstemmelse med gældende administrativ praksis og i lighed med andre lande, der deltager i sanktionerne — herunder Storbritannien — ved standsningen af importen fra Sydrhodesia i en overgangstid respekteret kontrakter indgået under det lovlige styre før 11. november 1965. Baggrunden herfor er, at danske importører ved indgåelse af sådanne kontrakter har påtaget sig bindende forpligtelser til at betale de sydrhodesiske eksportører. En gennemførelse af et øjeblikkeligt importstop med tilsidesættelse af lovligt indgåede kontraktlige forpligtelser ville være urimelig over for danske importører og næppe have haft nogen virkning over for Sydrhodesia, når andre lande tillod import af varepartier kontraheret under det lovlige styre.

Af *Anker Jørgensen* til justitsministeren (3. august 1966):

„Under henvisning til ulykken på motorvejen mellem Frankfurt og Köln, hvor en bus kørte gennem et rækværk og faldt 10 meter ned på en anden kørebane, hvorved 33 personer mistede livet, anmodes ministeren om nærmere at belyse, hvorvidt færdselsloven yder tilstræk-